

Bestämmelser i LÄKTA 2022–2025 som träder i kraft 1.2.2024, ändringar jämfört med LÄKTA som trädde i kraft 1.6.2023 med rött

1. Uppdatering av bestämmelserna om individuellt tillägg

§ 9 Individuellt tillägg

mom. 1

Till en läkare/tandläkare kan betalas ett individuellt tillägg i euro som ingår i den ordinarie lönen. Arbetsgivaren beslutar om det individuella tillägget.

Tillämpningsanvisning

Det individuella tillägget beviljas i regel tills vidare, men det är också möjligt att bevilja ett tidsbundet tillägg. Det individuella tillägget kan sänkas eller slopas endast i de fall som anges i denna paragraf.

mom. 2

Det individuella tillägget betalas i regel på basis av en utvärdering av läkarens/tandläkarens arbetsprestation. Lokalt kan man också bestämma att ett individuellt tillägg betalas på basis av kompetens eller lärd grad.

Tillämpningsanvisning

Grunderna för betalning av individuella tillägg fastställs lokalt. ~~Grunderna och deras tyngd kan variera från enhet till enhet.~~

Det individuella tillägget kan utöver yrkesskicklighet och goda arbetsprestationer basera sig på till exempel

- resultat
- mångkunnighet och kreativitet
- specialkunskaper och specialfärdigheter
- samarbetsförmåga
- ansvarskänsla
- initiativförmåga och utvecklingsvilja.

En persons arbetsprestationer och förutsättningar att lyckas i arbetet kan förbättras betydligt av till exempel särskild kompetens, doktorsexamen och docentur vid ett universitet. Kompetensen/den lärda graden kan utgöra en grund för beviljande av ett individuellt tillägg, även om den inte i sig krävs för befattningen eller påverkar karriärstegslönen.

En skriftlig beskrivning av grunderna för värderingen bör utarbetas och de anställda bör informeras om innehållet.

Utvärderingen av den anställdas arbetsprestation kan göras till exempel årligen, **exempelvis** i samband med utvecklingssamtalet.

~~Till exempel stor framgång som tutor kan utgöra en grund för individuellt tillägg. Å andra sidan kan tutorskapet i sig förutsätta extra god yrkesskicklighet i de egentliga sakkunniguppgifterna och dessutom pedagogiska färdigheter och flexibilitet, vilka är typiska grunder för beviljande av individuellt tillägg.~~

I fråga om utbildnings-/handledningsuppgifters inverkan på karriärstegslönen, se bilagorna 1–4.

mom. 3

Vid betalning av individuella tillägg ska olika läkar- och tandläkargrupper behandlas jämnt.

mom. 4

En läkare/tandläkare ska på begäran informeras om på vilka grunder hans eller hennes individuella tillägg betalas.

mom. 5

Det individuella tillägget kan sänkas endast om lönegrunderna omprövas till följd av förändringar i arbetsuppgifterna eller en betydlig försämring av arbetsprestationen av orsaker som beror på läkaren/tandläkaren själv.

Tillämpningsanvisning

Läkaren/tandläkaren ska ges möjlighet att förbättra sin arbetsprestation.

Eventuella stödåtgärder kan diskuteras till exempel vid utvecklingssamtalet.

mom. 6

Lokala förhandlingar om grunderna för utvärderingen av läkarnas/tandläkarnas arbetsprestationer och betalningen av individuella tillägg ska föras med representanter för de huvudavtalsorganisationer som representerar läkarna/tandläkarna.

Tillämpningsanvisning

Förhandlingarna förs enligt § 13 mom. 2 i huvudavtalet för kommun- och välfärdssektorn, om ingenting annat avtalas enligt § 12 i huvudavtalet. Målet är att arbetsgivaren och personalen i så stor utsträckning som möjligt ska uppnå samförstånd när det gäller grunderna för individuella tillägg. Individuella tillägg utgör en del av systemet med sporrande lönesättning. Syftet med systemet är att förbättra resultaten och erbjuda ett stöd för arbetsledningen. Tanken är att de anställda får mer motivation för sitt arbete om de kan påverka lönen genom sin arbetsprestation. Belöning av individuella resultat är en viktig motivationsskapande faktor. Därför är det viktigt att personalen känner till vad det individuella tillägget baserar sig på.

mom. 7 Minimibeloppet för individuella tillägg

Välfärdsområdena och välfärdssammanslutningarna ska på årsnivå per bilaga använda individuella tillägg enligt följande:

1 för läkare och tandläkare inom primärvården minst 3,5 % och

2 för läkare och tandläkare inom den specialiserade sjukvården minst 1,5 %

beräknat på den årliga totala summan av karriärstegslönerna och motsvarande uppgiftsspecifika löner inklusive uppgiftstillägg.

Tillämpningsanvisning

Lönen för läkare/tandläkare med helhetslön enligt § 8 räknas inte med.

Den totala summan av lönerna kan beräknas till exempel på basis av föregående års bokslut. Beloppet räknas ut och kontrolleras en gång per år.

Om kontrollen visar att minimibeloppet inte uppfylls, ska de individuella tillägg som fattas delas ut till de läkare/tandläkare som omfattas av bilagan, och bestämningsgrunderna för och nivån på de individuella tilläggen ska ses över.

~~De nationella förhandlingsparterna ger anvisningar om kontrollen av det individuella tilläggets minimibelopp hösten 2023.~~

Nästa kontroll ska göras före utgången av juni månad 2024.

2. Ordinarie lön och helheter i anslutning till den

§ 14 Ordinarie lön

Läkarnas och tandläkarnas ordinarie lön består av följande delar:

1. karriärsteglön eller motsvarande uppgiftsspecifika lön enligt § 7 (utan naturaförmåner)
2. uppgiftstillägg
3. individuellt tillägg
4. arbetserfarenhetstillägg och årstillägg
5. fjärrortstillägg (beviljat senast 31.12.2011 enligt § 10 i lönekapitlet i AKTA 2010–2011)
6. språktillägg
7. rekryteringstillägg
8. förtroendemannaersättning
9. ersättning till en arbetarskyddsfullmäktig
10. ersättning för utvidgad verksamhet (gäller 1.5.2022–30.4.2025)
11. prestationskompensation enligt § 16 (i utbildnings- och handledningsuppgifter samt i vissa ledningsuppgifter)

Om läkarens/tandläkarens lön bestäms som helhetslön enligt § 8, utgör helhetslönen ordinarie lön.

Tillämpningsanvisning

Begreppet ordinarie lön behövs för beräkning av bland annat timlön, dagslön, semesterlön och sjuklön.

Protokollsanteckning om årstillägg

Det årstillägg som betalats 31.8.2004 kvarstår fr.o.m. 1.9.2004 till oförändrat belopp så länge som anställningen hos kommunen eller samkommunen fortgår utan avbrott, om inget annat föranleds av § 4 i detta kapitel.

Protokollsanteckning om fjärrortstillägg

En tjänsteinnehavare eller arbetstagare som betalats fjärrortstillägg enligt det allmänna kommunala tjänste- och arbetskollektivavtal som gällde 31.12.2011 betalas fortfarande fjärrortstillägg enligt § 10 i lönekapitlet i AKTA 2010–2011.

Gemensam tillämpningsanvisning för bestämmelsen

Ordinarie lön under tjänst- eller arbetsledighet för dem som omfattas av bilaga 1–4, se § 15 i detta kapitel.

Semesterlön till dem som omfattas av LÄKTA och grunden för beräkning av semesterpenning, se § 17 i detta kapitel.

§ 15 Ordinarie lön under avlönad tjänst- eller arbetsledighet

Vid avlönad tjänst- eller arbetsledighet höjs den ordinarie lönen för läkare och tandläkare med det procenttal man får när man beräknar hur många procent de åtgärdsarvoden, arvoden för intyg och utlåtanden samt prestationsarvoden enligt detta avtal som ~~betalas~~ **tjänats in** för ordinarie arbetstid under föregående kvalifikationsår utgör av den ordinarie lön som ~~betalas~~ **tjänats in** för samma tid.

Tillämpningsanvisning

Den ordinarie lönen höjs också vid avlönad tjänst- eller arbetsledighet under en del av en dag. Som hjälp används då timlön.

Protokollsanteckning

Den nya ordalydelsen i bestämmelsen träder i kraft 1.4.2024. De höjningar av den ordinarie lönen enligt § 15 som träder i kraft 1.4.2024 bestäms enligt avtalsbestämmelsen i fråga.

§ 17 Semesterlön och grunden för beräkning av semesterpenning

mom. 1

Den ordinarie lön som betalas för semester till läkare och tandläkare höjs med det procenttal man får när man beräknar hur många procent de kollektivavtalsenliga åtgärdsarvodena, arvoden för intyg och utlåtanden samt prestationsarvoden som ~~betalas~~ **tjänats in** för ordinarie arbetstid under föregående kvalifikationsår utgör av den ordinarie lön som ~~betalas~~ **tjänats in** för samma tid. Också semesterersättningen beräknas på lönen enligt denna bestämmelse.

Semesterersättningen, som betalas när anställningen upphör, beräknas på de arvoden och den ordinarie lön som ~~betalas~~ **tjänats in** under det kvalifikationsår då anställningen upphör.

mom. 2

Semesterpenningen för läkare och tandläkare beräknas på lönen enligt mom. 1.

Se VÄLKA kap. IV § 13 angående bestämning av semesterlönen.

Protokollsanteckning

Den nya ordalydelsen i bestämmelsen träder i kraft 1.4.2024. De höjningar av den ordinarie lönen enligt § 17 som träder i kraft 1.4.2024 bestäms enligt avtalsbestämmelsen i fråga.

3. Prestationskompensation

§ 16 Prestationskompensation i utbildnings- och handledningsuppgifter samt i vissa ledningsuppgifter

När en läkare eller tandläkare **som omfattas av prestations- eller åtgärdsarvodessystemet** delvis övergår till chefs-/ledningsuppgifter **inom bilaga 1–2 eller 4 (främst karriärsteg 3A)** eller utbildnings-

/handledningsuppgifter (t.ex. 20–40 % av den ordinarie arbetstiden), ska också **en minskning eller avsaknad av** prestationsarvoden för ordinarie arbetstid beaktas vid bestämningen av lönen. Prestationskompensationen beräknas som genomsnittet av de prestationsersättningar som betalats läkaren/tandläkaren för arbetade månader under det föregående kvalifikationsåret. Lokalt kan man alternativt fastställa prestationskompensationen på basis av de genomsnittliga prestationsersättningarna för läkare och tandläkare på samma karriärsteg. Prestationskompensationen utgör en del av den ordinarie lönen. Denna bestämmelse tillämpas på läkare och tandläkare som omfattas av prestationslönesystemet.

Tillämpningsanvisning

Med prestationer avses i bilaga 1–2 och 4 avsedda prestationsarvoden samt åtgärds- och besöksarvoden som betalas för ordinarie arbetstid. Karriärsteglönen fastställs genom en helhetsbedömning utifrån det kunnande och ansvar som krävs i arbetet. Även uppgiftstillägg betalas, om förutsättningarna för det uppfylls. En så rättvis lönebildning som möjligt främjar kvaliteten på undervisningen och handledningen.

Både för de läkare och tandläkare som inom organisationen övergår till att utföra dessa uppgifter och för nyanställda fastställs lönen jämbördigt med beaktande av prestationskompensationen. I fråga om nyanställda används den genomsnittliga prestationskompensationen för anställda på samma karriärsteg.

I bilaga 2 och 4 träder bestämmelsen i kraft 1.6.2023. **I bilaga 1 träder bestämmelsen i kraft 1.2.2024.**

~~I bilaga 1 träder bestämmelsen i kraft 1.1.2024, om inte de nationella förhandlingsparterna kommer överens om något annat senast 31.10.2023.~~

4. Uppgiftstillägg

Bilaga 1 Läkare inom primärvården

§ 2 mom. 2 Annat särskilt ansvar

En läkare kan ha något annat särskilt ansvar som inte har beaktats i karriärsteglönen (t.ex. ansvar för datasystem).

Se dock steg 1E.

Tillämpningsanvisning

Om annat särskilt ansvar innebär att prestationsarvodena minskar, ska detta beaktas i uppgiftstilläggets belopp.

Bilaga 2 Tandläkare inom primärvården

STEG 3A–3C

Med ledningsuppgifter avses klinisk, administrativ och/eller odontologisk ledning. Också kliniskt arbete kan ingå i uppgifterna. Ledningen av mun- och tandvården har organiserats på olika sätt i olika organisationer och det påverkar vilka karriärsteg som tillämpas. Tjänstebeteckningen påverkar inte valet av karriärsteg för tandläkare med ledningsuppgifter. Tandläkare med ledningsuppgifter hör till tillämpningsområdet för LÄKTA, om det i uppgifterna ingår ledning av odontologisk substans, annat administrativt arbete som omfattas av LÄKTA eller i vissa fall även kliniskt arbete. När utvecklings-,

forsknings- eller andra projektuppgifter förutsätter odontologisk kompetens är det fråga om uppgifter som hör till tillämpningsområdet för LÄKTA. I fråga om den uppgiftsspecifika lönen, se § 7 i lönekapitlet (anställda utanför karriärstegssystemet). Chefernas löner ska stå i rätt proportion till de underställdas löner. Vid jämförelsen beaktas utöver den uppgiftsspecifika lönen också åtgärdsarvoden som betalas för ordinarie arbetstid. På steg 3B och 3C betalas i **allmänhet** ingen prestationskompensation.

Övergångsbestämmelse

Om en tandläkare/specialisttandläkare som placeras på steg 3B eller 3C bevisligen har betalats åtgärdsarvodeskompensation på något annat sätt än som en del av den uppgiftsrelaterade lönen, överförs åtgärdsarvodeskompensationen till den lokala karriärstegslönen.

Bilaga 4 Tandläkare inom den specialiserade sjukvården

§ 2 mom. 2 Annat särskilt ansvar

En tandläkare/specialisttandläkare kan ha något annat särskilt ansvar som inte har beaktats i karriärstegslönen (t.ex. ansvar för datasystem eller något annat särskilt ansvar som bestäms lokalt, såsom processutveckling).

Tillämpningsanvisning

Om annat särskilt ansvar innebär att åtgärdsarvodena minskar, ska detta beaktas i uppgiftstilläggets belopp.

5. Läkare vid uppfostrings- och familjerådgivningsbyråer

Kap. I § 2

Bilaga 1 Läkare inom primärvården

punkten "tillämpningsområde":

- a) läkare som arbetar inom primärvården **inklusive rehabiliterande vårdavdelningar och hemsjukvård**
- b) läkare som arbetar inom socialvården **inklusive uppfostrings- och familjerådgivningar**
- c) läkare inom företagshälsovården

6. Bilaga 1 Läkargrupper som står utanför prestationslönesystemet /löner

Bilaga1

§ 5 Prestationslön

mom. 1 Arbetsgivaren bestämmer vem som omfattas av prestationslön. Om en läkares arbetsuppgifter huvudsakligen består av mottagning, kan läkaren omfattas av prestationslön. Då ska det beaktas hur en annan uppgift, t.ex. en undervisnings- och handledningsuppgift, inverkar på den uppgiftsspecifika lönen. Dessutom betalas läkaren arvoden enligt prestationslönesystemet.

Tillämpningsanvisning

Övergången till prestationslönesystemet sker fr.o.m. 1.1.2024. Den nationella LÄKTA-lönearbetsgruppen kan bevilja tillstånd att avvika från prestationslönesystemet eller tidtabellen för införandet. En ansökan med motivering ska skickas in skriftligt. En ansökningsmall finns i cirkulär 21/2023 bilaga 5 och 6.

Vid övergången till prestationslönesystemet fastställs en individuell prestationsdel för varje läkare som omfattas av systemet. Prestationsdelen beräknas som genomsnittet av de prestationsarvoden eller motsvarande som betalats läkaren för arbetade månader under det föregående kvalifikationsåret. Prestationsdelen behövs till exempel i situationer där ersättningen före ändringen har betalats som en helhet där både den uppgiftsrelaterade lönen och åtgärdsarvoden ingått.

Närmare anvisningar om prestationslönesystemet finns i cirkulär 9/2022, punkt 11.3.

Utanför prestationslönesystemet står i regel läkare som arbetar på vårdavdelningar samt inom hemsjukvården och socialvården inklusive uppfostrings- och familjerådgivningar. Det är nödvändigt att se till att dessa grupper får en rättvis lön. En lönedel av motsvarande storlek ska riktas till dessa grupper genom ett uppgiftstillägg. Uppgiftstillägget beräknas utgående från den genomsnittliga prestationsdelen för läkare på samma karriärsteg i prestationsersättningssystemet. Individens lönenivå påverkas dessutom av bland annat arbetserfarenhetstillägg och individuellt tillägg.

~~De nationella förhandlingsparterna ska senast 31.10.2023 ha förhandlat om hur inkomsterna för ordinarie arbetstid påverkar prestationskompensationen, om ett förenhetligande av timlönedivisorerna och om begreppet ordinarie lön. Lönekapitlets § 16 träder i kraft 1.1.2024, om inte de nationella förhandlingsparterna kommer överens om något annat.~~